

РЕЙ БРЕДЪРИ ОНЗИ СЪЩИЯТ...

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

В очертанието на люка се появи фигурата на капитан Харт.

— Защо не идват?

— Откъде да знам, капитане — отвърна помощникът му Мартин.

— Къде изобщо попаднахме? — Капитанът запали цигара и хвърли клечката на сухата ливада. Тревата мигом пламна. Мартин се захвана да тъпче пламъците, но капитанът го спря:

— Нека да гори. Може тези дръвници да притичат да видят какво става.

Капитанът погледна хронометъра си — вече час откак са се приземили, а никой не идва да ги поздрави с духов оркестър. Мъкнеш се милиони космически мили, а жителите на някакво тъпо градче на някаква забравена от бога планета дори не си правят труда да те удостоят с вниманието си. Той сърдито изсумтя и почука с нокът по циферблата.

— Добре де, давам ти още пет минути и после...

— После какво? — заинтересува се Мартин.

— После още веднъж ще прелетим над въшливия им град, ама така, че да си напълнят гащите от страх.

А след малко вече по-спокойно:

— Слушай, Мартин, може пък и да не са видели, че кацаме?

— Видяха. Когато летяхме над града, те гледаха към небето.

— Тогава защо не тичат презглава? Да не би да са се изпокрили от страх?

— Ами — поклати глава Мартин. — Погледнете, сър — той му подаде бинокъла. — Разхождат се. Изобщо не приличат на изплашени. По-скоро... по-скоро изобщо не им пука за нас.

Капитанът вдигна бинокъла към очите си и тогава Мартин се вгледа в лицето му, в дълбоките бръчки, оставени от умората, от нервността, от стресовите. Ако се съди по лицето му, човек би казал, че е на милион години. Почти не спеше, хапваше едно-друго и само давай, давай напред... Устата под бинокъла се изкриви тъжно.

— Честно казано, Мартин, изобщо не разбирам защо се мотаем. Строим ракети, налягаме се да покорим разстоянията, за да ги открием — и какво в благодарност? Нула внимание. Ти само погледни ония идиоти, дето се размотават. Не разбират ли какво е станало всъщност? Да не би на тяхната пършива планета всеки ден да идват пришълци от Космоса? Или пък са си глътнали езиците от изненада?

Помощникът не отговори.

— И защо не си седим на задниците, Мартин? Винаги на път, винаги нанякъде. Силни, в пълна готовност. И никаква почивка, никаква.

— Сигурно търсим тишина и покой. Точно това на Земята го няма.

— Да, няма го. — Едва сега капитанът забеляза, че пожарът е угаснал. — Няма го, дявол знае, от кои времена. Откак изхвърлихме зад борда всичко, в което вярвахме. И божието всемогъщество, и всичко... Може пък и затова ни тегли към звездите, а? Търсим собствените си души, захвърлени някъде, искаме да избягаме от лошата планета на добрата. Така ли е?

— Може и да е така, сър. Нещо търсим — виж, това е повече от сигурно.

Капитанът се изкашля, лицето му отново се вкамени.

— Добре де... Ще трябва да потърсим кмета на градчето. Върви да им обясниш кои сме: първата космическа ескпедиция на планета 43 от Трета слънчева система. Капитан Харт, значи, изказва своето уважение и иска да види кмета. Върви.

— Разбрах, сър — и Мартин лениво се затътри по ливадата.

— Разтичай се, де!

— Разбрах, сър — Мартин се разбърза, но след минутка отново мина в бавна крачка, усмихвайки се на нещо свое.

* * *

Мартин се върна, когато капитанът бе успял да изпуши от нетърпение цели две цигари. Приближавайки се до кораба, той спря нерешително и с усилие вдигна глава. И погледът, и мисълта му бяха разсеяни.

— Е, и какво? Ще дойдат ли да ни поздравят? — капитанът се опитваше да скрие любопитството си.

— Не. — Мартин се облегна на корабния корпус.

— Защо?

— Защото за тях всичко това няма абсолютно никакво значение. Моля, сър, дайте да запаля.

Взе цигара пипнешком — след блясъка на златистия град очите му не можеха да привикнат към тъмнината.

— Кажете най-после нещо! Какво, не ви ли интересува нашата ракета?

— Кое? А, ракетата... — Не можеше да откъсне поглед от цигарата. — Не, ракетата не ви интересува. Изглежда, не сме избрали най-подходящия момент за посещение.

— Неподходящ момент ли? Хубава работа!

— Изслушайте ме, сър. — Мартин започна търпеливо. — Вчера тук е станало велико събитие. Такова, че ние изобщо не можем да се сравняваме... Извинете, сър, ще ми се да седна.

Той се олюля и почти рухна, дишайки тежко. Вятърът отнасяше дима от цигарата, все още горяща между пръстите. — Вчера, сър, в този град се е появил необикновен човек. Добър, всезнаещ, всеблаг, изпълнен със съчувствия и безкрайно мъдър.

— И какво общо имаме ние?

— Трудно е да се обясни. Но точно този човек те са чакали много дълго. Може би милион години. И ето, вчера той дошъл при тях. Тъй че днес, сър, не им е до нашата ракета.

Капитанът плю нервно.

— И кой може да бъде? Да не е Ешли? Домъкнал се е преди нас, за да ми измъкне славата от ръцете.

— Не, сър, не е Ешли.

— Ясно, значи Бартън. Тайно ме е изпреварил и е погребал всичките ми планове.

— И Бартън не е, сър — кротко възрази Мартин.

— Чакай, ракетите бяха всичко три! Ние бяхме първи. Кой може да дойде преди нас... Как му е името?

— Няма име. Не му е нужно. На всяка планета го наричат по своему.

Стоманеният поглед на капитана не мърдаше от помощника.

— И какви чудеса е натворил, че сега никой изобщо не поглежда към нас?

— Първо — спокойно отговори Мартин, — изцелявал болните и утешавал нещастните. След това разобличавал лицемерието и мръсотията на политиците. И много още неща. Разговарял с хората.

— И това ли ти са чудесата? Май си пийнал. — Капитанът се наведе до лицето му. — Не, нищо не разбирам.

— Щом сам не разбирате, никой не може да ви го обясни, сър — Мартин обърна глава към града.

Капитанът също погледна към града — тих и прекрасен, потънал във величествен покой. Направи крачка напред, изплю цигарата, впери остър поглед в Мартин, след това отново към града — високи, остри, блестящи от златен варак покриви.

— Не искаш да кажеш, че този... че този човек...

— Точно това исках да кажа, сър.

Капитанът застина — без думи, без движения. После рязко се изправи и отсече:

— Не вярвам!

* * *

Към пладне капитан Харт решително пое към града, до него крачеха Мартин и адютантът, помъкнал някакво електронно апаратче. Пътът капитанът се заливаше от смях и възбудено подмяташе хитрости.

Отидоха при кмета. Мартин разгъна триногата и монтира апарата, който осигуряваше моментален превод от всеки език.

— Кметът ли сте? — капитанът едва не го прободеше с пръст.

— Да.

— Интересува ме вчерашната история. Наистина ли се случи?

— Наистина.

— И има свидетели?

— Има.

— А мога ли да поговоря с тях?

— С когото искате, всички сме свидетели.

— Масова халюцинация — прошепна капитанът на Мартин и отново се обърна към кмета. — И как изглежда този... човек, този... непознат?

— Трудно е да се каже — усмихна се кметът.

— Това пък защо?

— Мненията са доста различни.

— Интересува ме вашето.

— Беше необикновено кротък и приветлив човек. С велик ум и много знания.

— Тъй, тъй, разбрано. Общи приказки. Интересува ме нещо по-конкретно. Например как изглеждаше.

— Нима това има някакво значение?

— Огромно — капитанът наблегна на думата. — Трябва ми подробно описание на този тип. Ако не можете вие, ще се обърна към друг. — И допълни към Мартин: — Режа си главата, това са фокусите на Бартън.

Мартин мълчеше, навел очи. Капитанът изщрака с пръсти.

— Казват, изцерил някого.

— Мнозина.

— Мога ли да видя поне един?

— Разбира се. Ето моя син — от тълпата се измъкна хлапак. — Едната му ръка не действаше. А погледнете сега.

Капитанът се усмихна.

— Нали разбирате, че това не доказва нищо. Тъй де, аз не съм виждал болната ръка. Мога само да кажа, че сега е наред. Но с какво ще потвърдите, че вчера е била парализирана.

— С честната си дума — просто отговори кметът.

— О, почтений! Нали не се заблуждавате, че ще повярвам на думи?

— Моля за извинение — в очите на кмета неочаквано пробягна нещо като любопитство и едновременно — съчувствие.

— А нямате ли някакъв портрет на момчето, да видя как е изглеждало преди това?

След минута му донесоха голям портрет, рисуван с маслени бои; виждаше се, че едната ръка на детето е мъртва.

— Мили мой! — капитанът презрително избута рисунката. — Всеки може да нарисова каквото си иска. Картините лъжат. Вие ми покажете фотография.

Фотоснимки нямаше. На планетата още не познаваха това изкуство.

— Добре де — въздъхна капитанът. Мускулите на лицето му нервно потръпваха. — Ще поговоря с хората. Ей, ти! — и той насочи показалеца си към първата попаднала пред очите му жена. Жената се

разколеба. — Ела, ела! — настоя капитанът. — Разкажи ми за онзи чуден човек, когото сте видели вчера.

Жената го премери с поглед.

— Беше при нас, прекрасен и добър.

— Какви на цвят бяха очите му?

— С цвета на слънцето, с цвета на морето, с цвета на нощта.

— Достатъчно! — капитанът плесна с ръце. — Виждаш ли, Мартин, пълни дивотии. Някой тарикат е завъртял главите им с красиви дрънканици...

— Бъдете така добър да престанете, сър! — неочаквано просъска Мартин.

— Какво? Ти какво си позволяваш! — от изненада капитанът отстъпи крачка назад.

— Чухте какво казах, сър. Аз обикнах тези хора и им вярвам. Вие, разбира се, сте свободен да имате мнение, но си го задръжете за себе си.

— Как смееш да говориш така с мен!

— До гуша ми дойде от вашата нетърпимост към други мнения. Оставете ги най-после на мира! В тях има нещо добро, ласкаво... А вие идвате, издевателствате, опозорявате ги. Аз също разговарях с тях. И видях лицата им. На лицата им е изписано нещо, което на вашето няма да го има никога: смирение и вяра. Такава, която премества планини. А вие... Вие сте бесен, че някой ви е изпреварил и ви е попречил да станете важна клечка...

— Добре де, свършвай. Давам ти пет секунди. Аз те разбирам, Мартин. Писнало ти е — месеци полет, носталгията, самотата. И за капак тази история. Всичко разбирам. Няма да го броя за нарушаване на дисциплината.

— Ама аз не мога да не броя вашата дребнава тирания! Край, оставам тук!

— Няма да го направиш за нищо на света!

— Няма да го направя ли? Опитайте да ме задръжите. Че аз цял живот съм мечтал за това! Без да го осъзнавам, но съм мечтал! Пък вие можете да си съберете всичката мръсотия, всичките говна и да продължите да осирате други места със своята подозрителност, скептицизъм и... научен подход! Това са хора — те са узнали нещо, те са разбрали нещо, а вие дори не искате да чуете! Пък на, случайността

ви е довела почти навреме. Съвсем мъничко — и щяхте да участвате! На Земята вече двадесет века говорят за това — откак е минал по стария свят. И двадесет века ние жадуваме да го видим, да го чуем. Но никога не сме имали поне мъничко шанс. И ето тук, сега, ние закъсняхме само с няколко часа!

Капитанът беше вперил поглед в него.

— Хленчиш като бебе! Млъкни веднага!

— Вече ми е все едно.

— А на мен — не. Да не се излагаме пред тях. Вече казах, че не ти се сърдя.

— Не ми е притрябвала вашата прошка!

— Идиот! Та това са типичните номера на Бартън! Да завърти главите на хората, да ги избудалка, а след това да основе... не, не църква, а нефтени и дърводобивни концерни. Ти, Мартин, си глупак. Един завършен глупак. Не е лошо по-добре да познаваш земяните. Светотатство, лъжа, мошеничество, кражба — пред нищо не спира човекът, само за да постигне своето. Та нали целта оправдава средствата. А пък Бартън е прагматик до мозъка на костите си. Познаваш го. — Капитанът постепенно ставаше зъл. — Бъди мъж, Мартин, признай, че тази свинщина е в стила на Бартън: да прекараш хората за свои собствени цели.

— Не — Мартин премисляше доводите на капитана.

— Бартън е, казвам ти! Това си е неговата подлост и неговата свинщина. Браво! Като си помислиш колко сръчно: дошъл тук в блясака на огъня, в сияещ ореол, с добри думи за любов и милосърдие. Тук — лечебен балсам, там — лечебно лъчение. Целичкият той!

— Не! — Мартин като че ли не осъзнаваше какво говори. — Не, не вярвам.

— Не искаш, но истината трябва да се гледа в очите — капитанът не се уморяваше да настоява. — Стига са те будалкали, отвори очи! Наоколо е ден, реален, истински свят. И ние сме реални, истински хора. Като Бартън.

Мартин се извърна.

— Добре де, добре — Харт потупа помощника си по рамото. — Разбирам, за теб това е направо удар. Чудовищно мерзко, срамно и тъй нататък. Поначалото този Бартън си е негодник, но ти не го слагай на сърце. Аз сам ще се заема с него.

Мартин не отговори, обърна се и пое към кораба. Капитанът го проследи с поглед, въздъхна и се извърна към жената която разпитваше допреди малко.

— Разкажете още за този човек. Докъде бяхме стигнали?

Вечерта екипажът вечеряше навън. Мартин слушаше капитана, забил зачервени очи в чинията.

— Тридесет човека разпитах, всички повтарят едни и същи глупости. Сигурен съм, това е работа на Бартън. Пак ще довтаса, може утре, може след седмица, за да ни измъкне изпод носа всички договори. Но аз няма да мръдна от тук и ще му разваля играта.

Мартин вдигна очи от чинията.

— Ще го убия.

— Е, е, Мартин, без номера.

— Ще го убия, честна дума.

— Няма страшно, ще го изработим. Но признай — майстор си е. Абсолютно безнравствен човек, ама голям майстор!

— Измет!

— Обещай, че няма да го правиш. — Капитанът погледна записките си. — Тъй. Тридесет чудотворни изцеления, едно възвръщане на зрение, едно лекуване от проказа. Каквото щеш ми казвай — талант!

Прекъсна го рязък звук на гонг. След минута дотича дежурният:

— Капитане, приземява се корабът на Бартън! И на Ешли!

— Ето, цъфнаха! — капитанът удари юмрук по масата. — Бързат за своя пир, чакалите! Даже нямат мъничко търпение. Нищо де, ще се срещнем. Ще трябва да ни включат в играта, няма как.

Мартин едва се държеше на краката си, следеше капитана само с поглед.

— На работа, момчета, на работа! Своето си е свое!

Всички се вглеждаха в небето, откъдето с грохот се спускаха две ракети. Едва не се разбиха при приземяването.

— Какво правят тези идиоти там! — капитанът скочи и хукна през димящата ливада. Шлюзът на ракетата на Бартън се отвори и от него се измъкнаха двама — едва успяха да ги подкрепят.

— Какво става? — капитанът се наведе над лежащия астронавт. Беше целият в рани и обгарения, с охлузена кожа и синини по лицето.

Когато подпухналите клепки се повдигнаха и устните се поразмърдаха, се разбра, че онзи е малко преди края. — Какво се е случило, казвай!

— Преди четиридесет и осем часа... в осемдесет и девети сектор на първата планета... от тамошната система... нашият кораб и корабът на Ешли налетяха на космическа буря — подутите устни едва отваряха място за думите. — Всички загинаха... Целият екипаж... Бартън също. Ешли също, преди час. Оцеляхме само трима.

— За пръв път ли кацате на тази планета?

Мълчание.

— Отговаряй!

— Да — прошепна умиращият. — Бартън загина преди два дни.

Шест месеца не сме кацали никъде.

— Наистина ли?

— Наистина.

— И Бартън от два дни е мъртъв? Заклевах ли се?

— Да, да.

Капитанът падна на колене до мъртвото тяло. Лицето му се изкриви от конвулсивна гримаса. Мартин чакаше. След това капитанът помоли да му помогнат да се изправи. Всички неволно се извърнаха към града.

— Значи...

— Тъхъ, точно това значи — отвърна Мартин.

— Значи никой не ни е изпреварил — прошепна капитанът.

— А онзи човек ...

— Какво за онзи човек, капитане?

Но капитанът не чу въпроса, сякаш изобщо не беше на себе си. Сега пред тях стоеше един старец — бял като платно и оцъклен. С мъка направи крачка по тревата.

— Ела, Мартин. Подкрепи ме. Тъй, добре. Страхувам се да не падна. Трябва веднага да отидем в града. Не трябва да губим никакво време.

Вървяха срещу вятъра, а нозете им се преплитаха в дългата суха трева.

* * *

След два часа бяха в приемната на кметството. Хората идваха, разказваха и си отиваха. Хиляди хора. Капитанът стоеше като вдървен и с каменно лице. И в очите на всички имаше толкова топла светлина, че капитанът не можеше да скрие вълнението си — ръцете му непрекъснато трепереха.

Накрая се обърна към кмета:

— Но вие трябва да знаете неговия маршрут.

— Не, той не каза накъде отива.

— Сигурно на някоя от близките планети?

— Не знам.

— Трябва да знаеш!

— А няма ли го там? — кметът посочи тълпата.

Капитанът се огледа.

— Не.

— Тогава значи си е тръгнал.

— Тръгнал! — гласът на капитана премина в крясък. — Да, сбърках, страшно сбърках. И сега искам да поправам грешката си. Аз най-после се убедих, че най-невероятното събитие в историята все пак се е случило! Можех ли да си помисля, че съм попаднал точно на него — все пак шансът е едно на милиард! И прилетяхме значи на тази планета — една от милионите — и закъсняхме с един ден! Вие трябва да знаете накъде е тръгнал.

— Всеки стига до него по свой собствен път — кротко отговори кметът.

— Криете го — лицето на капитана се изкриви в злобна гримаса.

— Не.

— Но знаеш къде е той, нали! — и пръстите на капитана трескаво се впиха в кожения кобур.

— Не, не мога да ви кажа къде точно се намира.

— Я да говорим с добро — в дланта на капитана проблясна малък пистолет.

— Нищо не мога да ви кажа.

— Лъжеш!

Очите на кмета бяха пълни със съчувствие.

— Просто сте уморен. Зад гърба ви има дълъг път. А сте от тези хора, които прекалено дълго са живели без вяра. И сега изведнъж така неистово се устремихте към нея, че сам затваряте пътеката си натам.

— Накъде тръгна?! Знаете, той ви е казал!

Кметът поклати глава. Капитанът насочи пистолета, стреля веднъж, после втори път. Кметът се свлече, притиснал с ръка рамото си. Мартин се хвърли към него.

— Не мърдай! — сега дулото гледаше Мартин.

Притискайки раната, кметът огледа капитана от главата до петите.

— Прибери пистолета. Сам се погубваш. Никога не си вярвал, а сега започна да стреляш в хората само защото ти се струва, че вече повярва.

— Ще мина и без теб — просъска капитанът. — Закъснял съм само ден, ще продължа. Може на следващата планета да закъснея половин ден, на следващата — четвърт, после два часа, час, минута. Но в края на краищата ще го настигна, запомни го! — крещеше капитанът, наведен над лежащия кмет. — Да тръгваме, Мартин.

— Аз оставам.

— Глупак! Оставай, щом искаш, ние ще продължим.

Кметът се обърна към Мартин.

— Не се страхувай за мен, върви. Ще се погрижат за раната.

— Ей сегичка ще изтичам до ракетата.

Пресякоха града почти тичешком. За всяка крачка капитанът трябваше да концентрира до болка прословутата си желязна воля. Когато стигнаха, капитанът хлопна корпуса на кораба и се извърна към Мартин:

— Е?

Мартин го гледаше спокойно.

— Значи реши? Няма да тръгваш с мен, така ли?

— Няма, сър.

— Боже мой, това ще бъде истинско приключение! Знаем, ще го намеря.

— За вас това вече е въпрос на живот и смърт, нали?

Лицето на капитана стана като че ли мъничко тъжно.

— Да.

— Може ли един въпрос, сър?

— Какъв?

— Когато го намерите... ако го намерите... за какво ще го помолите?

— Ами... — капитанът се запъна, наведе очи. Почти минута стоя в недоумение, накрая някак странно се усмихна. — Ще го помоля за мъничко тишина и покой. Отдавна, о, колко отдавна искам мъничко покой.

— А опитвали ли сте някога?

— Не те разбирам...

— Няма значение. Довиждане, капитане.

— Сбогом, Мартин.

До ракетата го чакаше целият екипаж. Щяха да летят само трима, другите седмина оставаха с Мартин. Капитанът сърдито ги огледа и произнесе присъдата си:

— Пълни глупаци!

На кораба се качи последен, отдаде поздрав с енергичен жест и злобно се изсмя. Люкът хлопна и ракетата стартира, изхвърляйки огромни огнени вълма. Мартин я проследи как тя се отдалечава, отдалечава, докато накаря изчезна. В самия край на ливадата стоеше кметът, подкрепян от няколко души, и му правеше знаци.

— Замина — рече Мартин, докато се приближаваше.

— Да, замина. Сега този нещастник ще търчи презглава от планета към планета, ще се суети, ще се лута — и винаги ще закъснява. Час, половин час, десет минути, минутка само. Накрая няма да успее само за няколко секунди. А когато облети триста светове и стигне осмата или пък деветата си десятка години — ще закъснее само с части от секундата. А после, може би, още по-мъничко и още по-мъничко. И ще се втурва по-далеч и още по-далеч, за да догони онова, което остави тук, на тази планета, в този град...

Мартин беше вперил в него широко отворени очи. Кметът протегна ръка.

— Нима се усъмни дори за миг? — кимна към останалите и се обърна към града. — Да вървим. Не бива да го караме да чака.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.